YENİ PARTİ

T.B.M.M.
YENİ PARTİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 27 Ekim 2026
Sayı: 1552

52209

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

**İzzet AKBULUT**
**Burdur Milletvekili**

Şeker pancarı üretiminin önemli yan ürünlerinden biri olan melas; başta hayvancılık ve yem sektörü olmak üzere maya, fermantasyon ve çeşitli sanayi kollarında kullanılan ekonomik değeri yüksek bir üründür. Melas, özellikle yem maliyetlerinin ağırlaştığı mevcut koşullarda hayvancılıkla uğraşan üreticiler açısından da önemli bir yem hammaddesidir. Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. tarafından 2026/2027 kampanya döneminde şirket bünyesindeki fabrikalarda yaklaşık 317 bin ton melas üretileceği; Burdur Şeker Fabrikası'nda ise yaklaşık 30 bin ton melas üretiminin hedeflendiği kamuoyuna açıklanmıştır. TÜRKŞEKER tarafından 2026/2027 dönemi için gerçekleştirilen melas satışlarında "tahsis sözleşmeli satış" yönteminin benimsendiği; Burdur Şeker Fabrikasında üretilecek melas için KDV hariç ton başına 8.400 TL satış fiyatı belirlendiği ve başvuruların Genel Müdürlük tarafından değerlendirilerek uygun görülen miktarlar için Melas Satış Sözleşmesi imzalanacağı duyurulmuştur. Ancak tarafımıza ulaşan belgelerde, kampanya döneminde fabrikalarda üretilecek melasın önemli bir bölümünün çeşitli ticari alıcılara miktar bazında tahsis edildiği görülmektedir. Söz konusu tabloda Burdur Şeker Fabrikası için yaklaşık 24.850 tonluk tahsis bulunduğu anlaşılmaktadır. Bu miktar, kampanya başlangıcında Burdur için öngörülen yaklaşık 30 bin tonluk toplam melas üretiminin yüzde 80'inden fazlasına karşılık gelmektedir. Diğer taraftan, TÜRKŞEKER Pazarlama ve Satış Daire Başkanlığı tarafından 13 Ekim 2026 tarihinde bir melas talep sahibine gönderilen yazıda, "2026/2027 kampanya döneminde Teşekkülümüz fabrikalarında üretilecek melasın yetersizliği nedeniyle firmanıza tahsisat yapılmadığı" ifade edilmiştir. Bu durum; sınırlı miktarda üretileceği önceden bilinen melasın hangi alıcılara, hangi miktarlarda ve hangi kriterlerle tahsis edildiği, tahsis kararlarının hangi tarihlerde verildiği ve pancar üreticileri ile hayvancılık yapan yerel üreticilerin neden bu dağılım içerisinde yeterince yer alamadığı sorularını gündeme getirmektedir. TÜRKŞEKER'in geçmiş faaliyet raporlarında doğrudan çiftçilere hayvan yemi amacıyla melas satışı yapıldığı da görülmektedir. Ayrıca Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Mal ve Hizmet Satış Yönetmeliği, çiftçilerin ihtiyaçlarının hangi miktar ve şartlarla karşılanacağının Yönetim Kurulu tarafından belirlenmesine imkan tanımaktadır. Bunun yanında Burdur Şeker Fabrikası'nda işlenmesi öngörülen pancarın bir bölümünün başka fabrikalara sevk edilmesi ve fabrikadaki kampanya başlangıcının gecikmesi, Burdur'da fiilen üretilecek melas miktarının başlangıçta açıklanan 30 bin tonluk hedefin altında kalması ihtimalini de doğurmaktadır.

Bu bilgiler ışığında;

1. TÜRKŞEKER'in 2026/2027 kampanya döneminde fabrikalar itibarıyla öngördüğü toplam melas üretim miktarı ile bugüne kadar gerçekleştirdiği tahsis miktarı nedir? Burdur Şeker Fabrikası için kaç ton melas üretimi öngörülmüş, bunun kaç tonu hangi gerçek veya tüzel kişilere tahsis edilmiştir? Burdur'dan tahsis yapılan tüm alıcıların unvanlarının, tahsis miktarlarının ve tahsis tarihlerinin açıklanması mümkün müdür?

2. Melas tahsislerinin değerlendirilmesinde hangi objektif kriterler uygulanmaktadır? Başvuru tarihi, geçmiş dönem alımları, talep edilen miktar, hayvancılık veya yem üretimi faaliyeti, fabrikanın bulunduğu bölgede faaliyet gösterme, pancar üreticisi olma ya da istihdam gibi kriterlerden hangileri dikkate alınmaktadır? Büyük miktarda melas talep eden şirketlere tahsis yapılırken çiftçilere, üretici örgütlerine ve yerel hayvancılık işletmelerine ayrılmış herhangi bir kota veya öncelik bulunmakta mıdır?

3. 2026/2027 kampanya dönemi için melas üretimi henüz fiilen gerçekleşmeden şirketlerle tahsis veya satış sözleşmeleri imzalanmış mıdır? İmzalanmış ise bu sözleşmeler hangi tarihlerde yapılmış, toplam kaç ton melas sözleşmeye bağlanmıştır? Tahsis yapılan alıcılardan tahsis tarihinde peşin bedel, teminat veya başka bir ödeme alınmış mıdır; alınmışsa toplam tutar nedir?

4. Bazı melas talep sahiplerine 13 Ekim 2026 tarihinde "üretilecek melasın yetersizliği" gerekçesiyle tahsis yapılamadığı bildirilmiştir. Melasın yetersiz olacağı biliniyorsa, daha önce yapılan tahsislerde hangi alıcılara öncelik verilmiştir? Tahsis başvurusu reddedilen çiftçi, hayvancılık işletmesi, kooperatif, birlik ve diğer işletmelerin sayısı ile talep ettikleri toplam melas miktarı nedir?

5. TÜRKŞEKER geçmiş yıllarda doğrudan pancar üreticilerine ve hayvancılıkla uğraşan üreticilere yem amacıyla melas satışı gerçekleştirmişken, 2026/2027 kampanya döneminde çiftçiler için özel bir melas tahsis programı uygulanmakta mıdır? Uygulanmıyorsa bunun gerekçesi nedir? Artan yem maliyetleri dikkate alınarak melasın belirli bir bölümünün doğrudan pancar üreticilerine, hayvancılık işletmelerine ve üretici örgütlerine ayrılması planlanmakta mıdır?

6. Burdur Şeker Fabrikası'nda işlenmesi planlanan pancarın bir bölümünün Susurluk başta olmak üzere başka fabrikalara gönderilmesi ve Burdur'daki üretimin gecikmesi nedeniyle başlangıçta açıklanan yaklaşık 30 bin tonluk melas üretim hedefinde düşüş öngörülmekte midir? Üretimin tahminlerin altında kalması halinde TÜRKŞEKER, daha önce ticari firmalara yaptığı tahsisleri azaltarak yerel üreticilerin ihtiyaçlarını karşılayacak mıdır; yoksa üretimdeki azalmanın yükü çiftçilere ve yeni başvuru sahiplerine mi bırakılacaktır?